

**[„AGENȚIA HAVAS S-A GRĂBIT...”]
– de Mihai Eminescu [16
decembrie 1881]**

Fotografie de arhiva. Mihai Eminescu de Nestor Heck – 1884. Basarabia-Bucovina.Info

Agencia Havas s-a grabit se vede a impartasi lumii uimite ca d. Callimach catargiu s-ar fi facut vinovat de sustragere si divulgare de importante documente diplomatice, o acuzare pe care a ridicat-o cele mai gingase si mai fragile virtuți ale Adunarilor noastre, d. Fleva in Camera si Cato in Senat...Cato al Romaniei: d. P. Grădișteanu.

In urmare acestora fostul ministru plenipotentiar a adresat foilor din Paris o scrisoare, reproducă a doua zi de foile germane, prin care reduce mult valoarea asertiunilor celor doua virtuți, afisate cu nepilduita candoare in Corpurile noastre legiuitoare.

Scrisoarea, datata din Paris, 20 decembrie, se rostește astfel:

Jurnalele reproduc o depeșă din București care anunță ca m-am facut vinovat de sustragerea si de divulgarea unor importante documente diplomatice.

Permiteți-mi sa am recurs la publicitatea de care dispuneți pentru a explica această noutate si a o reduce la proportiunile ei adevărate.

Pentru a justifica revocarea mea recentă din postul ce-l ocupam la Paris guvernul d-lui Ioan Brătianu m-a acuzat de a fi compromis, prin grave neglijențe in indeplinirea misiunii mele in Anglia, interesele țării mele in cestiunea Dunării.

Onoarea mea era atacată. A trebuit sa raspund, publicand o corespondență schimbata in acea epoca intre d. Brătianu si mine, care spune vederile noastre reciproce asupra purtării ce se cuvenea a se ține. Ea nu trădează increderea nici unui guvern, nu destăinuiește nici un secret de stat ea constată pur si simplu ca mi-am facut datoria.

Primiți etc.

Considerand lucrul mai de aproape, d. Ioan Brătianu indeosebi

n-ar avea tocmai cuvânt să se supere de publicarea în cestiune. Depeșă de fericită concepție prin care recomandă ambasadorului o atitudine defensivă în cestiunea dunăreană, atât de defensivă încât [să] se învâртеască pe terenul recunoscut și mlăștinos al promisiunilor Boerescu, l-a curățit atât de deplin în fața Austro-Ungariei încât d-nii de la Viena, deși fac oarecari greutăți în privirea satisfacțiunii ce va fi silit [a] da, totuși dau acestor greutăți mai mult aerul unor cochetării din esces de virtute decât al unor îngrădiri serioase.

Daca poate fi cineva supărat e numai d. Boerescu. Arareori s-a văzut o atât de completă lipsă de idei în materie internațională ca în depeșa prin care marele om de stat recomandă o atitudine atât de expectativă și de tăcută încât nici să nu se bage de seamă că există o cestiune dunăreană. Surprins asupra profundității planurilor sale, pline de meșteșug și adâncime, d. Boerescu a și exprimat via sa indignare asupra acestei publicațiuni.

Dar aceste supărări nu ne prea privesc. Singura cestiune care ne preocupă este dacă d. Callimach catargiu nu se înșală cumva când crede că publicațiunea sa e cu totul inofensivă în privința părții meritorie a cestiunii Dunării.

În hârțiile publicate se citează numele unui consiliar al M. Sale Britanice și i se atribuie, deși nu tocmai cu toată preciziunea, oarecari vederi proprii în cestiunea dunăreană. Fără îndoială Austria putea cunoaște acele vederi și pe alte căi decât publicarea de documente române și, dacă nu i se spune nimic nou Austriei și nimic poate ce-ar fi avut a tăgădui însuși ministrul englez, totuși calea puțin uzitată a publicării premature de documente nu credem că ar conveni tocmai mult puterii care au avut bunăvoința de-a ne sprijini cu oarecare căldură în cestiunea aceasta.

Fără a împărtăși indignarea de comedie a virtuților gingașe, întoarse și pe dos și pe față, a ilustrațiilor parlamentare

din partidul roșu, totuși credem că fostul ministru plenipotențiar ar fi făcut mai bine să amâne o satisfacțiune atât de lesne de câpătat, deși recunoaștem toată gravitatea provocării și toată falsitatea situației sale față cu lumea în care trăiește, dacă și-ar fi impus tăcere.

MIHAI EMINESCU

OPERA POLITICA

1 ianuarie – 31 decembrie 1881

TIMPUL

EDIȚIE CRITICĂ ÎNTEMEIATĂ DE P E R P E S S I C I U S

EDIȚIE CRITICĂ ÎNGRIJITĂ DE MUZEUL LITERATURII ROMÂNE

Coordonator DIMITRIE VATAMANIUC

Editura Academiei RSR, 1985-1989

Vol XII

Mihai-Eminescu.Ro